

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA V OSTRAVĚ

Pedagogická fakulta

PODPORA TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ STUDENTŮ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI NA OSTRAVSKÉ UNIVERZITĚ V OSTRAVĚ

Martin Kaleja
Renata Kovářová
Eva Zezulková
Petr Franiok

UNIVERSITAS
OSTRAVIENSIS

Ostravská univerzita v Ostravě

Pedagogická fakulta

**Podpora terciárního vzdělávání studentů
se specifickými vzdělávacími potřebami
na Ostravské univerzitě v Ostravě**

Martin Kaleja, Renata Kovářová,
Eva Zezulková, Petr Franiok

Ostrava 2012

II INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TEHTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

Tato publikace je součástí výstupů dvou projektů:

- Projektu SGS 2012 na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity v Ostravě. Název projektu je „*Analýza determinant ovlivňujících vzdělávání studentů se SVP na Ostravské univerzitě v Ostravě*“, jehož hlavním řešitelem je PhDr. Mgr. Martin Kaleja, Ph.D.
- Projektu ESF OP VK s názvem „*Podpora terciárního vzdělávání studentů se specifickými vzdělávacími potřebami na Ostravské univerzitě v Ostravě*“, registrační číslo: CZ. 1.07/2.2.00/29.0006, jehož hlavním řešitelem je PhDr. Mgr. Martin Kaleja, Ph.D.

Publikace byla schválena vědeckou redakcí Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě.

Klíčová slova:

- *integrace versus inkluze*
- *podpora vzdělávání*
- *student se specifickými vzdělávacími potřebami*
- *terciární vzdělávání*

Autoři:

© PhDr. Mgr. Martin Kaleja, Ph.D.

© PaedDr. Renata Kovářová, Ph.D.

© Mgr. Eva Zezulková, Ph.D.

© doc. PaedDr. Petr Franiok, Ph.D.

Označení autorství je v každé kapitole uvedeno.

Pořadí autorů u jednotlivých kapitol označuje míru participace autora.

Recenzenti:

Doc. PhDr. Jarmila Pipeková, Ph.D.

Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta

Doc. PhDr. Jaroslav Kysučan, CSc.

Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta

© Pedagogická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2012

ISBN 978-80-7464-174-9

Zkratky

ADHD	hyperkinetická porucha spojená s hyperaktivitou (Attention Deficit Hyperactivity Disorder)
CP	Centrum Pyramida na OU
ČR	Česká republika
DMO	dětská mozková obrna
EU	Evropská unie
FF	Filozofická fakulta OU
FSS	Fakulta sociálních studií OU
FU	Fakulta umění OU
KS	kombinované studium
LF	Lékařská fakulta OU
LS	letní semestr
M	moderátor (student Mgr. studia oboru speciální pedagogika)
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OSN	Organizace spojených národů
OU	Ostravská univerzita v Ostravě
OZP	osoby se zdravotním postižením
PdF	Pedagogická fakulta OU
PřF	Přírodovědecká fakulta OU
PS	prezenční studium
R	respondent/proband
SPU	specifické poruchy učení
SSP	student se specifickými/ speciálními (vzdělávacími) potřebami ¹
SVP	specifické /speciální vzdělávací potřeby
VŠ	vysoká škola
WHO	Světová zdravotnická organizace (The World Health Organisation)
ZP	zdravotní postižení
ZS	zimní semestr

¹ Autoři textu tato označení v kontextu monografie považují za synonyma.

Obsah

Úvod	5
-------------------	----------

Martin Kaleja

1 Východiska integrativního / inkluzivního terciárního vzdělávání	7
---	----------

Eva Zezulková, Petr Franiok, Renata Kovářová, Martin Kaleja

1.1 Východiska přístupu k osobám se zdravotním postižením – kontext Česká republika	7
1.2 Východiska přístupu k osobám se zdravotním postižením – mezinárodní kontext.....	13
1.3 Východiska k vyrovnávání příležitostí osobám se zdravotním postižením v terciárním vzdělávání	16
1.4 Student se zdravotním postižením v terciárním vzdělávání.....	20
1.5 Přístupnost vysokoškolského studia studentům se specifickými potřebami	26

2 Terciární vzdělávání studentů se specifickými vzdělávacími potřebami	42
---	-----------

Renata Kovářová, Eva Zezulková, Martin Kaleja

2.1 Vnitřní předpisy k podpoře vzdělávání na Ostravské univerzitě v Ostravě	42
2.2 Informační a poradenské služby na Ostravské univerzitě v Ostravě.....	44
2.3 Projektové aktivity související s inkluzí v terciárním vzdělávání.....	48
2.4 Inkluzivní prostředí.....	51

3 Empirická sonda – analýza současného stavu na Ostravské univerzitě v Ostravě	58
---	-----------

Martin Kaleja, Renata Kovářová, Eva Zezulková

3.1 Metodologická východiska.....	58
3.2 Registrovaní studenti se SVP v Centru Pyramida	59
3.3 Interpretace rozhovorů se studenty.....	61
3.4 Ilustrace jednotlivých případů SSP – charakteristika a rozhovory	66
3.5 Ohniskové skupiny s intaktními studenty.....	74

Závěr	97
--------------------	-----------

Martin Kaleja

Summary	98
----------------------	-----------

Rejstříky	100
------------------------	------------

Přílohy	103
----------------------	------------

Literatura	107
-------------------------	------------